

EUROPEAN CITIZENS' PANEL
Tackling Hatred in Society

Europeisk medborgarpanel **Motverka hatet i samhället**

Sammanfattning av det andra mötet

[26-28 april 2024]

Kort sagt...

Vilka är de prioriterade åtgärderna för att motverka hatet?

Det andra mötet i en europeisk medborgarpanel är alltid en utmaning, och panelen om att motverka hatet i samhället var inget undantag! Deltagarna deltog helt online via Interactio-plattformen och inläggen distanstolkades skickligt till och från alla officiella EU-språk.

Deltagarna visade återigen sitt orubbliga engagemang för detta mycket relevanta och komplexa ämne. Under det första mötet hade deltagarna identifierat drivkrafterna bakom och orsakerna till hatet och diskuterat bland annat sociala och ekonomiska ojämlikheter, grupstryck, felaktig information och polariseringen av den politiska debatten. Syftet med det andra mötet var att titta närmare på insatsområdena för att motverka hatet: hur man förebygger det och hur man ska reagera på det. Under mötet fortsatte deltagarna att utveckla mer konkreta idéer. Läs om helgens höjdpunkter!

Några viktiga slutsatser från det andra mötet

I takt med att deltagarna fördjupade sig i ämnet var gästtalarna och medlemmarna i kunskapskommittén på plats för att kommentera och ge råd om det fortsatta arbetet. Nedan följer några intressanta utdrag ur deras inlägg.

”Ni har närmat er problemet med stor respekt, ni bidrar med öppet sinnelag, synpunkter och livserfarenheter.”

Richard Kuehnel, direktör för representation och kommunikation i medlemsstaterna vid Europeiska kommissionen (GD COMM) lovordade det arbete som utförts av deltagarna under det första mötet. *”Era förslag kommer att beaktas av nästa kommission och EU:s lagstiftare.”* **Robin Sclafani, verkställande direktör för judiskt europeiskt informationscentrum** och medlem i kunskapskommittén, tog upp den utmaning som hatbrott innebär för EU:s institutioner och medlemsländer. Hon lyfte fram de fördomar som leder till diskriminering, hot och våld, som påverkar samhällen och främjar systemisk diskriminering inom tjänster, bostäder och utbildning.

Motverka hatet genom en uppsättning gemensamma värderingar och EU-stöd

Daris Lewis Recio, juridisk och politisk handläggare vid Equinet, påtalade de olika erfarenheterna av hat i Europa och betonade behovet av EU-tillsyn för att se till att EU-länderna uppfyller sina åtaganden mot hat. **Jelena Jovanovic, samordnare för Europaparlamentets tvärvärdopolitiska grupp mot rasism och mångfald**, hittade beröringspunkter mellan EU-länderna, lyfte fram gemensamma utmaningar och betonade behovet av EU-stöd genom finansiering, program och politik. Hon underströk vikten av lokalt genomförande av EU-lagstiftningen och den roll som lokalpolitiker spelar när det gäller att främja

europiska värden och förbereda sig för framtida utmaningar för att motverka hatet på flera nivåer – europeisk, nationell och lokal nivå.

”Hatet förs vidare från generation till generation”

Valérie Rosoux, forskningsdirektör vid FNRS and professor vid universitetet i Louvain, talade om hur hatet förs vidare mellan generationer: ”*Känslan ”Hat” överförs nästan intakt men utan berättelsen.*” Hon beskrev vad politiker, civilsamhället och enskilda kan göra för att motverka hatet. ”*Det tar tid att förändra hat, men det är alltid möjligt*”, avslutade hon.

Diskussioner om att förebygga och reagera på hatet

Under det andra mötet arbetade deltagarna med två viktiga aspekter av hatet: förebyggande åtgärder och insatser. Vi kan inte beskriva alla diskussioner i arbetsgrupperna, men här hittar du de viktigaste bidragen från kunskapskommittén, externa talare och experter från EU-kommissionen. Den första aspekten (att ta itu med de samhällsliga och kulturella orsakerna till hatet) handlar om utbildning, samhällsmedvetenhet, medborgarengagemang och sociala och ekonomiska ojämlikheter. Den andra (**att motverka hatet i dess olika former och sammanhang**) handlar om medier och debatt, digitala miljöer, offentlig ansvarsskyldighet och brottsbekämpning.

Ta itu med de samhällsliga och kulturella orsakerna till hatet

- **Utbildning, oavsett om den är formell eller informell, spelar en avgörande roll när det gäller att forma samhällets attityder till hat och främja ett mer inkluderande och tolerant samhälle.**

Deltagarna har identifierat utbildning som ett av de viktigaste områdena för åtgärder för att motverka hatet. **Kuany Kiir Kuany, projektansvarig vid Unescos sektion för globalt medborgarskap och fredsutbildning**, betonade att utbildning sträcker sig bortom klassrummen och är en kontinuerlig process som är avgörande för personlig utveckling och social sammanhållning. Han betonade utbildningens politiska karaktär och underströk dess roll när det gäller att ta itu med hatpropaganda och minska de sociala ojämlikheterna. **Willem Wagenaar, forskare vid Anne Frank Stichting**, fokuserade på praktiska tillämpningar av utbildning för att motverka hatet, nämnde idrotten som exempel och redogjorde för initiativ för att informera fotbollssupportrar om effekterna av hatpropaganda.

Ingrid Bellander Todino, enhetschef, politik för grundläggande rättigheter, Europeiska kommissionens generaldirektorat för rättsliga frågor och konsumentfrågor (GD JUST), yttrade sig om livslångt lärande: ”*Detta är en grundläggande fråga i kampen mot hatet. På detta område har EU ingen behörighet när det gäller läroplaner. Men vi har finansieringsmöjligheter som Erasmus +, som gör det möjligt för studenter och yrkesverksamma att utbyta idéer, vidga sina vyer och bli mer mottagliga*”. **Manos Tsakiris, professor i psykologi, University of London**, påpekade att lärandet sträcker sig längre

än traditionell skolgång. En holistisk utbildning är avgörande för att främja känslomässiga uttryck och icke-våldsam kommunikation.

- **Rättvisa och engagemang för att förhindra splittring i samhället.**

Federico Faloppa, språkvetare vid universitet i Reading, diskuterade dynamiken i hatpropaganda och identifierade fyra potentiella roller som enskilda personer kan spela: måltavlor, vittnen, förövare och personer som är medvetna om hatpropaganda. Han förespråkade samhällsengagemang och reparativ rättvisa som ett sätt att ta itu med och begränsa hatpropaganda. **Juliana Santos Wahlgren, direktör för det europeiska nätverket mot fattigdom**, har också kopplat hatet till sociala och ekonomiska ojämlikheter. Hon betonade behovet av rättvisa i den offentliga politiken och en rättvis fördelning av resurser för att förhindra splittring i samhället.

Motverka hatet i dess olika former och sammanhang

- **Utmaningen med anonymitet online: integritet eller tillgång till uppgifter?**

EU:s förordning om digitala tjänster, som förklaras av **Menno Cox, sektorchef vid GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik**, är inriktad på mycket stora onlineplattformar och verkställer transparens- och antidiskrimineringspolitik i EU:s medlemsländer. Förordningen om digitala tjänster föreskriver riskbedömningar och åtgärder mot innehåll som kan leda till våld eller psykiska hälsoeffekter, med ett starkt fokus på att upptäcka och begränsa olaglig hatpropaganda för att förbättra användarnas säkerhet.

Martin Sacleux, handläggare vid Europeiska kommissionens enhet för grundläggande rättigheter, GD JUST, lyfte fram utmaningarna med att lagstifta om anonymiteten på internet. Han sa att begreppet anonymitet förutsätter en avvägning mellan den grundläggande rätten till skydd av privatlivet och skydd av personuppgifter enligt EU-rätten. Han betonade det fortsatta behovet av en balansgång, särskilt i situationer som inbegriper brottslig verksamhet där brottsbekämpande myndigheter kan kräva tillgång till uppgifter.

EU-kommissionen arbetar för att fastställa tydliga bestämmelser som skulle klassificera viss onlineverksamhet som brottslig, i syfte att ta itu med den känsliga frågan om anonymitet på nätet och dess konsekvenser för både integritet och säkerhet. **David Marin Abanades, polisinspektör** från Fuenlabrada i Spanien, underströk svårigheterna med att motverka hatbrott som varierar avsevärt mellan olika jurisdiktioner. Han betonade behovet av att exakt avgöra vad som utgör ett hatbrott i varje medlemsland.

- **Utmaningen med yttrandefrihet och skydd av offer**

Margarita S. Ilieva, oberoende människorättsadvokat, diskuterade skyddet av offer och personer som tar ställning mot hatet. I likhet med andra talare framhöll hon vikten av att balansera yttrandefriheten mot behovet av att förhindra systemiskt förtryck och hatbrott. Hon efterlyste förbättrad tillgång till rättslig prövning för offer, proaktiva åtgärder mot upprepad viktigmisering och skydd av

människorättsförsvare, däribland advokater, journalister och medlemmar av olika organisationer, för att främja ett säkert och respektfullt samhälle.

- **”Ert arbete speglar demokratiernas karaktär”**

Sammanfattningsvis lovordades deltagarnas motivation och engagemang av **Irina Moozova, biträdande generaldirektör med ansvar för den internationella dimensionen av rättspolitik, rättsstatlighet och jämlikhet vid GD JUST**, som beskrev dem som avgörande för att omsätta europeiska beslut i praktiska åtgärder på fältet.

[Klicka här för att se söndagens plenarmöte!](#)

Frågor och svar med Jean-Luc (Frankrike)

Hur var din helg på nätet?

”Helgen gick bra hemma och barnen undrade vad pappa gjorde. Vi började med att fördjupa oss i ämnet, särskilt i arbetsgrupperna på lördagen och söndag förmiddag. Vi kunde då jämföra våra inledande idéer med de andra gruppernas så att alla visste vad som diskuterats i de olika grupperna”.

Hur gick diskussionerna?

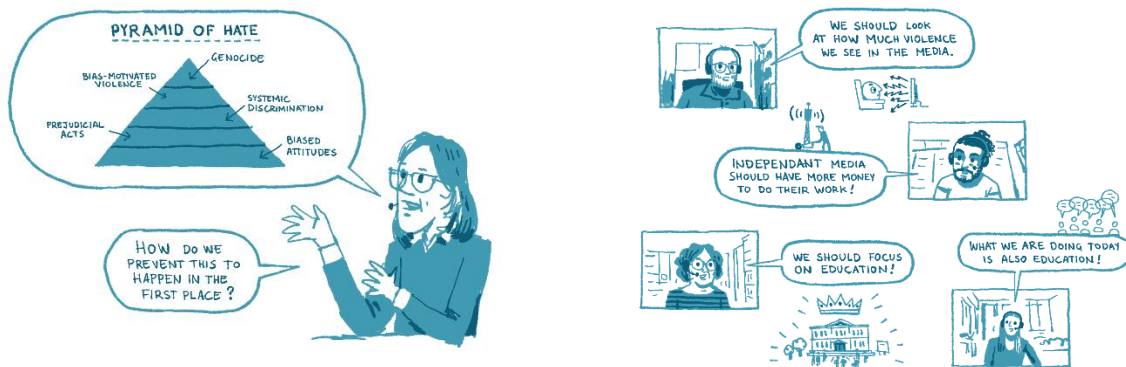
”Det var en väldigt trevlig stämning. Vi diskuterade främst frågan om utbildning och hur man kan utveckla sociala färdigheter för att förbättra känslomässig intelligens, mänsklighet och våra kunskaper om andra kulturer och religioner. Att dela gemensamma värderingar är avgörande för att motverka fördomar och stereotyper och bidra till en mer inkluderande och önskvärd framtid för alla.”

Vad har varit det bästa med helgen?

”Mötet bidrog till att staka ut den fortsatta inriktningen för våra diskussioner. Jag hoppas att våra lösningar kommer att vara samstämmiga och kan användas som underlag för EU-kommissionens arbete. Det återstår dock mycket att göra innan vi kan lämna konkreta, realistiska och genomförbara slutrekommendationer, men jag är optimistisk inför det tredje mötet.”

Helgen ur Sylvains perspektiv

Facilitatorn och mötestecknaren Sylvain skildrar hur panelens diskussioner utvecklats. Här sammanfattas hans upplevelser av söndagens plenarsammanträde:

Påminnelse: Syftet med alla tre mötena

- **Första mötet, 5-7 april:** Deltagarna enas om en gemensam definition av hat och panelens uppgift genom att dela med sig av egna erfarenheter och lyssna på externa talare, vittnesmål och experter. Tillsammans ringade de in olika orsaker och drivkrafter bakom hatet samt insatsområden där man kan motverka hatet i samhället.

- **Andra mötet, 26-28 april:** Med utgångspunkt i det första mötet utvecklar deltagarna idéer om hur man ska hantera problemet med hatet i samhället, vilket kan betraktas som utkast till rekommendationer.
- **Tredje mötet, 17-19 maj:** Deltagarna vidareutvecklar idéerna och rekommendationerna. Idéerna blir så småningom slutrekommendationerna till EU-kommissionen.